Dosarul nr. 21r-1410/24 (1-18201892-02-21r-26072024)

D E C I Z I E

24 ianuarie 2025 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Centru
în componenţa:
Preşedintele de şedinţă, judecător Alexandru Spoială
judecătorii Denis Băbălău și Igor Chiroșca

examinând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul avocatului Crețu Nadejda, în interesele condamnatului Condrea Valeriu, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 02 iulie 2024,

Verificând probele prezentate prin prisma argumentelor recurentului, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,-

C O N S T A T Ă:

1. La 03.01.2018, condamnatul Valeriu Condrea a înaintat judecătorului de instrucție o ”cerere de chemare în judecată” prin care invoca circumstanțele condamnării sale și pretinse ilegalități admise în procesul urmăririi penale în cauza penală respectivă și judecarea ei, faptul că acestea au avut consecințe grave asupra lui și a familiei sale.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 18.01.2018, cererea condamnatului Valeriu Condrea cu privire la aplicarea Legii nr. 163 din 20.07.2017 și reducerea termenului de pedeapsă în temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, s-a respins ca inadmisibilă.

La data de 17 mai 2018 Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a dispus casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 18.01.2018, cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 03.08.2018, cererea condamnatului Valeriu Condrea cu privire la constatarea condițiilor de detenție în temeiul art. 469 alin. (17/1) Cod de procedură penală și reducerea termenului de pedeapsă conform art. 472/2–472/4 Cod de procedură penală, se respinge, ca inadmisibilă.

La 26 noiembrie 2018, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a dispus casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 03.08.2018, cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

La 04.11.2020, în Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a parvenit cererea depusă de condamnatul Valeriu Condrea privind constatarea condițiilor de detenție inumane și degradante cu reducerea pedepsei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19.01.2021 cererea condamnatului Condrea Valeriu privind constatarea condițiilor de detenție inumane și degradante cu reducerea pedepsei, înregistrată cu nr. 21ji-2758/2020 (1- 20139181-21ji-05112020-1), s-a transmis judecătorului Serghei Papuha, pentru soluționarea chestiunii cu privire la posibilitatea conexării la cauza penală nr. 2-2074/2018 (12-21-18996-15122018).

La 25.11.2020, în Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a parvenit cererea depusă de condamnatul Valeriu Condrea privind constatarea condițiilor de detenție inumane și degradante cu reducerea pedepsei.

Prin încheierea din 12 noiembrie 2021 a judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana plângerea condamnatului Condrea Valeriu a fost respinsă.

Prin decizia din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată încheierea menționată și s-a dispus rejudecarea cauzei în aceeași instanță dar în alt complet de judecată.

2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 02 iulie 2024, a fost admisă parțial plângerea condamnatului Condrea Valeriu împotriva administrației instituției penitenciare prin care invocă condiții de detenție în instituțiile penitenciare indicând că acestea, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale. A fost respinsă ca fiind inadmisibilă, plângerea condamnatului Condrea Valeriu împotriva administrației instituţiei penitenciare prin care invocă detenţia sa în penitenciarul nr. 13 al ANP în perioadele 02.04.2013-07.05.2015 și 14.05.2015-29.07.2015 în condiţii care, se pretinde că, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale. A fost constatat faptul că, condamnatul Condrea Valeriu a fost deținut pe parcursul perioadei 29.07.2015-17.11.2016 *****-Cricova al ANP, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale – 477 zile. Termenul menționat s-a rotunjit până la 480 de zile în favoarea condamnatului Condrea Valeriu. Termenul pedepsei definitive stabilit spre executare lui Condrea Valeriu prin Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 30.06.2015 a fost redus cu 48 de zile. De asemenea, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată plângerea lui Condrea Valeriu împotriva condițiilor de detenție a condamnatului menționat în penitenciarul nr.4 Cricova în perioadele 01.12.2016- 01.10.2020, 08.10.2020-26.11.2020..

3. ***Nefiind de acord cu soluția adoptată de către instanța de fond, avocatul Crețu Nadejda în interesele condamnatul Condrea Valeriu*** a declarat recurs, solicitând casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 02 iulie 2024 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cauza dată să fie remisă la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs, avocatul a indicat faptul că în timpul deținerii ultimului în Penitenciarul nr. 13-Chișinău și *****-Cricova, starea de sănătate a condamnatului s-a agravat considerabil, acesta contractând o serie de maladii grave. De asemenea, a indicat partea apărării că în perioadele deținerii condamnatului în penitenciarele sus-menționate, hrana care îi era oferită acestuia era insuficientă și de proastă calitate, precum și faptul că celulele erau supraaglomerate, neexistând spațiu suficient pentru fiecare condamnat în parte, de multe ori fiind nevoie ca să împartă patul cu alt condamnat. Totodată, partea apărării a indicat în cererea de recurs faptul că, condamnatul a fost deja eliberat din penitenciar, astfel că reducerea termenului de detenție nu mai este necesară, astfel că solicită ca să fie încasate din contul statului despăgubiri în sumă bănească în mărime de câte 2 unități convenționale pentru fiecare zi în care ultimul a fost deținut în condiții contrare art. 3 CEDO.

4. Conform prevederilor art. 447 alin. (1) și (2) Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.* Participanții au fost înștiințați legal despre data examinării recursului. Astfel, examinarea cauzei a avut loc în lipsa părților la proces.

5. Colegiul penal al Curții de Apel Centru, examinând încheierea atacată prin prisma motivelor recursului invocat, cercetând materialele cauzei, consideră necesar de a admite recursul declarat de avocatul Crețu Nadejda în interesele condamnatului Condrea Valeriu, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 02 iulie 2024, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 472 din Codul de procedură penală, încheierea instanţei privind soluţionarea chestiunilor referitor la executarea hotărârilor judecătoreşti poate fi atacată de către persoanele interesate, în termen de 15 zile, cu recurs care se judecă conform prevederilor titlul II cap. IV secţ. a 2-a §2 din Partea specială.

Conform art. 439 alin. (2) din Codul de procedură penală, data de la care curge termenul recursului, repunerea în termen, declararea peste termen a recursului şi retragerea recursului se reglementează de prevederile art.402-407, care se aplică în mod corespunzător.

În acord cu art. 403 alin. (1) din Codul de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen

dacă instanţa de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Conform art. 404 alin. (1) din Codul de procedură penală, participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât şi la pronunţarea sentinţei şi nu a fost informat despre adoptarea sentinţei, poate declara apel şi peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Conform art. 448 alin. (1) din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

În conformitate cu dispoziţiile art. 449 alin.(1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Conform art. 469 alin. (1) pct. 17^{1}) din Codul de procedură penală, la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

Conform art. 471 alin. (1) din Codul de procedură penală, chestiunile specificate la art. 469 alin. (1) pct. 5), 11) şi 14) se soluţionează de către judecătorii instanţei de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art. 469 alin.(1) se soluţionează de către judecătorul de instrucţie la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituţiei care pune în executare pedeapsa. Soluţionarea de către instanţa de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin. (1) pct. 1) şi 2) se efectuează în condiţiile prevăzute la art. 266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluţionării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituţia care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluţionării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), şi raportul medical respectiv. În şedinţa de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluţionarea chestiunii solicitate.

Conform prevederilor art. 473^{2} alin. (3) din Codul de procedură penală, condamnații care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Conform prevederilor art. 473^{2} alin. (3) din Codul de procedură penală, condamnații care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor

art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Conform prevederilor art. 473^4 alin. (3)-(5^1) din Codul de procedură penală, (3) În urma constatării faptului că condamnatul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, instanţa de judecată obligă administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile precare de detenţie, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăşi 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii. (4) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art. 473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat. (5) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente. (5^1) În cazul constatării faptului că condamnatul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi perioada încălcării condiţiilor de detenţie este mai mică de 10 zile, instanţa de judecată dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare.

În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art. 473^2 alin.(3), preveniţii sunt despăgubiţi în conformitate cu art. 385 alin.(5) şi (6) sau, după caz, aceştia pot înainta o acţiune civilă.

În conformitate cu art. 385 alin. (5) din Codul de Procedură Penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condiţiile de detenţie, garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se calculează în felul următor: de la una la două zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Prevederile art. 473^2 alin.(2)–(2^5) şi (5), art. 473^3 alin.(3) şi art.473^4 alin.(1)–(5^1) se aplică în mod corespunzător la examinarea plângerii prevenitului sau a apărătorului acestuia împotriva condiţiilor de detenţie.

6. Din materialele cauzei s-a constatat că, Condrea Valeriu a fost condamnat prin sentinţa Judecătoriei Centru, mun. Chişinău din 04 iulie 2014, - în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal la închisoare pe un termen de 3 ani; - în baza art. art. 27, 190 alin.(5) Cod penal la închisoare pe un termen de 8 ani cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii în cadrul organelor publice pe un termen de 5 ani; - în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la închisoare pe un termen de 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii în cadrul organelor publice pe un termen de 5 ani. Conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracţiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Condrea Valeriu i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 18 ani cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul 2 organelor publice pe un termen de 5 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chișinău din 30 iunie 2015, a fost admis apelul inculpatului Condrea Valeriu şi al avocatului Valeriu Pascaru în interesele inculpatului, casată parţial sentinţa şi pronunţată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, în partea numirii pedepsei definitive, prin care inculpatului a fost stabilită pedeapsa în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracţiuni prin cumularea parţială a pedepselor numite, sub formă de 10 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii în cadrul organelor publice pe un termen de 5 ani. În rest sentinta a fost menţinută.

Prin decizia irevocabilă a Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție a RM din 11.11.2015 s-a decis inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curţii de Apel Chişinău, Vitalie Călugăreanu, de inculpat şi de către avocatul acestuia, Valeriu Pascaru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015, în cauza penală în privința lui Condrea Valeriu, ca fiind vădit neîntemeiate.

Conform încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 18.07.2019 termenul pedepsei stabilite conform sentinței de condamnare i-a fost redus în temeiul art. 473/2 Cod de procedură penală RM cu 168 zile. Începutul executării pedepsei închisorii 11.08.2012, sfârșitul executării pedepsei 13.12.2022.

Colegiul penal reține că, prin plângerea înaintată, condamnatul Condrea Valeriu, a solicitat reducerea termenului din pedeapsa stabilită în baza circumstanțelor ce cad sub incidența prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în temeiul art.473^2-473^4 din Codul de procedură penală, pentru aflarea sa în detenție în Penitenciarul nr. 13-Chișinău și *****-Cricova.

7. În cele ce succed, Colegiul penal reține că, prin raportul prezentat de către Penitenciarul 4 Cricova (vol.III, f.d.120-123), este probat faptul transferului condamnatului în alt stat pentru executarea pedepsei, la 26.11.2020. Astfel,

condamnatului îi este acordată o reducere a pedepsei care este imposibil de a fi aplicată. Prin urmare, prima instanță recunoaște încălcarea unui drept, iar, pe de altă parte, îi acordă o compensare care este ineficientă.

La caz, prima instanță urmează să analizeze perioada de detenție ce trebuie compensată și modalitatea de compensare a încălcării dreptului respectiv.

În conformitate cu art. 447, art. 449 Codul de procedură penală al RM, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către avocatul Crețu Nadejda, în interesele condamnatului Condrea Valeriu, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 02 iulie 2024, casează încheierea integral și trimite cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei,
judecător Alexandru Spoială

judecător Denis Băbălău

judecător Igor Chiroșca